

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Γ΄.

Υ

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 25 ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΙΟΥ 1912

Υ

ΑΡΙΘΜΟΣ 468

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΜΙΧ. ΓΚΙΩΝΗΣ. Ξυπιάτε και μᾶς φάγατε οἱ Σλάβοι !...
Ρούβλια !!
- ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Μὲς στὴν πολύτροπη !...
- ΜΕΝΙΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ. Μονοκοντυλιές.
- ETTORE MOSCHINO. Τριστάνος καὶ Ἰζόλδη (μεταφρ.
Ν. Ποριώτης) συνέχεια.
- ΙΔΑΣ. Ἀρβανιτιά.
- Ν. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ. Ρούσσιχη φιλολογία — Ὁ «Ὠκεανὸς» τοῦ
Α. Ἀνδρέγεβ.
- ΚΥΒΟΣ. Ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία Β΄).
- ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Σημειώματα στὸ περιθώριο.
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ. Πολιτικὴ Ἐπιθεώρηση.
- Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ (*)

149

Κάποια κινήματα, ἓνα κοίταμα, ἓνα στάσιμον, ἓν ἄκκούμπισμα, ἓνα χαμόγελο, ἓνα περπάτημα, ξεφεύγουν ἀπὸ τὸ κορμὶ πού τὰ χύνει, ἀπὸ τὴν ψυχὴ πού τὰ γιομίζει· παίρνουν ἴδια ξεχωριστὴ ὄντοτητα, γίνονται πρόσωπα· εἶναι ψυχές τὰ ἴδια, καὶ πῶς πολὺ ἀπὸ μορφές, σὲ νὰ στέκονται πῶς ἀπάνου ἀπὸ τὰ ὄμορφα τοῦ κόσμου γύρω μας· δὲν εἶναι κινήματα· εἶναι κίνητρα· πλάστες· δημιουργοὺν τὴν ὄμορφιά.

150

Μιὰ φορὰ κ' ἓναν καιρὸν πέρασε ὁ Ντάντες ἀπὸ τὴ Μικρόπολη. Διάβασ' ἓνα βράδι σ' ἓνα σίλλογο τὸ τραγούδι τῆς Φραγκίσκας καὶ τοῦ Παύλου, βγαλμένο ἀπὸ τὴν «Κωμωδία» του. Ὁ Ντάντες, ταπεινὸς καὶ μέσα σὲ ὄλη του τὴν περηφάνια, τὸ μέγα ποίημα του τὸ τιλοφόρησε ἀπλά, καθὼς ξέρουμε, «Κωμωδία», χωρὶς κανένα ἐπίθετο. Ὁ ποιητὴς εἶπε τοὺς στίχους του μπροστὰ σὲ ἀδειανὰ καθίσματα. Λιγοστοὶ πῆγανε, μολονότι χάρισμα ἢ εἰσοδο. Κ' οἱ μι-

(*) Κοίταξε ἀριθ. 459 (σελ. 686).

σοὶ ἀπ' αὐτοὺς χάσμουριότανε. Δυσκολόνόητος ὁ ποιητὴς, κ' ἡ φωνὴ του μ' ὄλο της τὸ ἀσύγκριτα ἐκφραστικὸ, κάπως τσακισμένη ἀπὸ τὰ χρόνια καὶ ἀπὸ τὴν κακοπάθεια. Ἡ ἐξορία τὸν εἶχε γονατίσει. Ἀδυνατισμένος, κακοτράχαλος, πού θάλεγε ὁ Βαλαωρίτης. Οἱ γυναῖκες πού τὸν εἶδανε, ἐξὸν μιὰ ἢ δυό, τοῦ γυρίσανε τίς πλάτες. Κακοντυμένος καὶ χωρὶς τρόπους. Ὑστερ' ἀπὸ καιρὸ, δὲν ξέρω ἂν ζοῦσε ἢ ἂν πέθανε ὁ Ντάντες. Μὰ ἡ «Κωμωδία» του, διαλεγμένη ἀπὸ τοὺς θαυμαστὲς τοῦ «Θεῖα Κωμωδία» καὶ τὸνομα ἔμενε. Κάποιος τότε περὶφημος ὑποκριτὴς, ὁ Ρώσης, πέρασε ἀπὸ τοὺς Μικροπολίτες. Καλοκαμωμένος· μεστῶμένος· Ἑρμῆς. Ἀπάγγειλε μιὰ βραδεῖα μπροστὰ σὲ κόσμον πλῆθος, μ' ὄλη τὴν ἀκρίβεια τῆς εἰσοδος, τοὺς ἴδιους τοὺς στίχους τῆς Φραγκίσκας καὶ τοῦ Παύλου. Οἱ μικροπολίτες τὸν ἀποθεώσανε μὲ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὸν ξεθεώσανε μὲ τὰ διακριτικὰ μπιζαρίσματα. Οἱ μικροπολίτισσες ἀπὸ τὴ συγκίνηση καταλιγωμένες. Οἱ μικροπολίτες οἱ ἴδιοι πού εἶδανε μὲ ἀδιαφορία ἢ μὲ συγκατάβαση τὸ πέρασμα τοῦ Ντάντε τότε, οἱ ἴδιες οἱ μικροπολίτισσες πού τόσο τὸν καταφρονέσανε. Ὑστερ' ἀπὸ καιρὸ πέρασε πάλι ἀπὸ τὴ Μικρόπολη κάποια τραγουδίστρα τεχνήτρα πού εἶχε πάρει ὄνομα Κάτη Χαλμπῶ, σκαρωμένο ἀπὸ τὸ πραγματικὸ της τὸνομα Κατερίνα Χαλβαδόπουλο, μὲ ὄλους τοὺς κανόνες τῆς εὐγένειας τοὺς ἀπαραίτητους γιὰ ν' ἀρέση στοὺς μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ μικροπολίτες καὶ πῶς πολὺ στίς ντελικάτες καὶ μὴ μου ἄπτου μικροπολίτισσες. Ἡ Κάτη Χαλμπῶ τραγούδησε μιὰ βραδεῖα στὸ ἴδιο μέρος πού διάβασε ὁ Ντάντες καὶ ἀπάγγειλε ὁ Ρώσης. Ἡ εἰσοδο μιὰ λίρα. Ἐγινε σκοτωμός, γιὰ νὰ τὴν ἀκούσουν. Ἄντρες μαχαιρωθήκανε γιὰ ν' ἀδρουνε θέση, παιδάκια σκάσανε στὴν ἀγκαλιὰ τῶ μαννάδων τους. Τὸ τραγούδι τῆς Κάτης Χαλμπῶ εἶτανε καμὶὰ δεκαριά στίχοι ἀπὸ τὸ ἴδιο νταντικὸ κἀντο τῆς Φραγκίσκας καὶ τοῦ Παύλου· μὰ μεταφρασμένο σὲ ξένη γλῶσσα πού δὲν τὴν καταλαβαίνανε στὴ Μικρόπολη καὶ τονισμένο σὲ μουσικὴ κάπως ἀσυνήθιστη γιὰ ταῦτιά τῶ μικροπολίτωνε. Μὰ τί βγαίνει! Ἡ Κάτη Χαλμπῶ εἶταν ἀηδονόλαλη, (τὰ καημένα τὰηδόνια δὲ χρειάζεται καὶ κόπος γιὰ νὰ μπῆς στὸ νόημά τους, καθὼς ἓνας Ντάντες) ἔπειτα — τὸ σπουδαιότερο — εἶχε τὴν ὄμορφιά τὴν κρυμμένη, τὴ μασωνική, καθὼς θάλεγε ὁ Ἄμιελ, τὴν ὄμορφιά τὴ σατανική. Τὸ στόμα της, μεγαλοκά-